

หน่วยที่ 3

แปดเมตร

เรื่องที่จะศึกษา

1. หน้าที่ของแบตเตอรี่

2. โครงสร้างของแบตเตอรี่

3. ปฏิกริยาเคมีภายในแบตเตอรี่

4. อัตราการจ่ายไฟหรือความจุของแบตเตอรี่

5. การตรวจวัดความถ่วงจำเพาะของน้ำยา

6. การประจุไฟแบตเตอรี่

7. การทดสอบความจุหรือการจ่ายประจุกระแสสูง

8. การบำรุงรักษาแบตเตอรี่

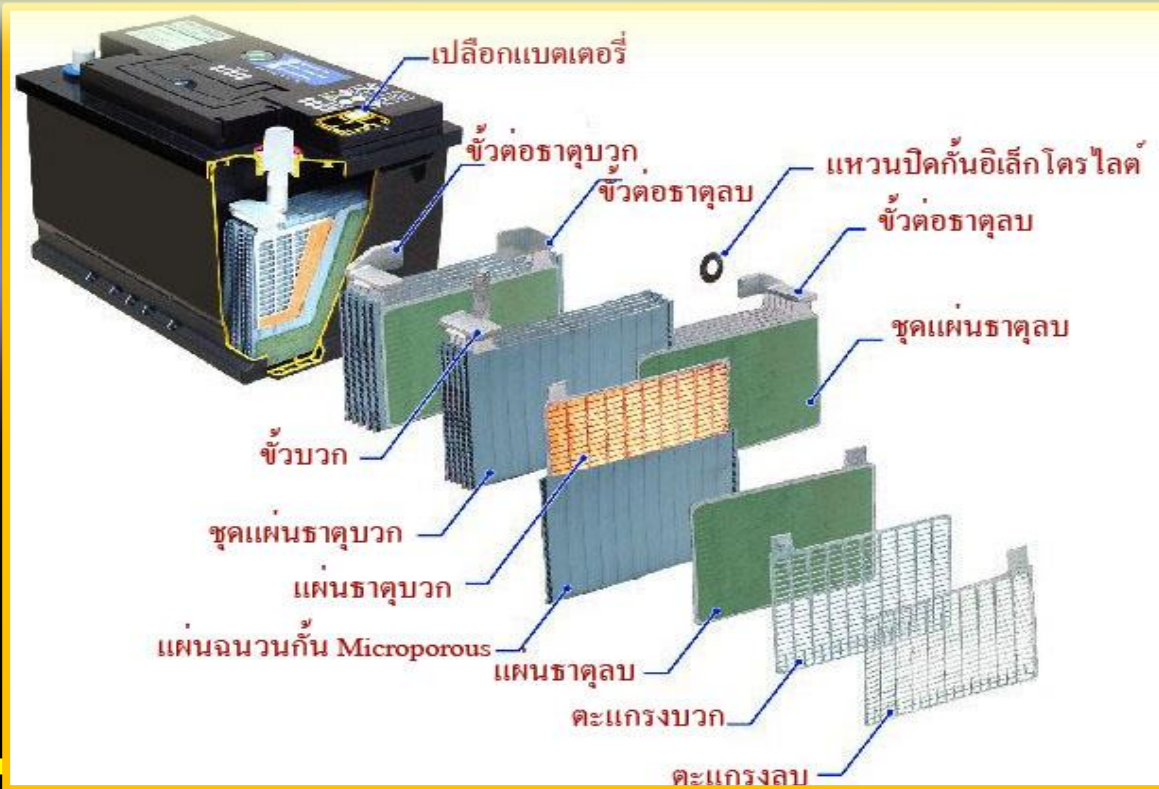
3.1 หน้าที่ของแบตเตอรี่

แบตเตอรี่รถยนต์ทำหน้าที่สะสมพลังงานไฟฟ้า เพื่อจ่ายให้แก่ระบบสตาร์ท ระบบจุดระเบิด ระบบแสงสว่าง และอุปกรณ์ไฟฟ้าระบบอื่น แบตเตอรี่มีอยู่ 2 ชนิด คือ
ชนิดเปียก และชนิดแห้ง

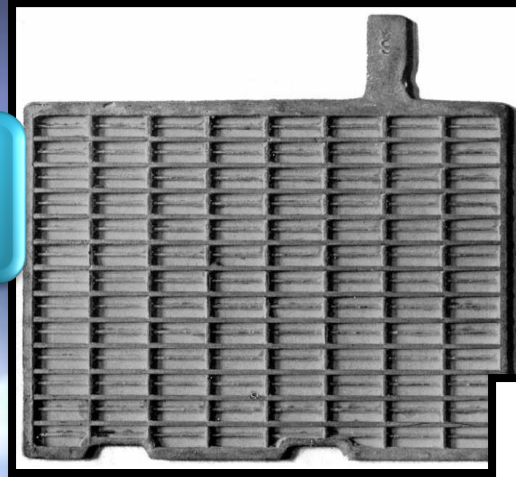
3.2 โครงสร้างของแบตเตอรี่

แบตเตอรี่ของรถยนต์ประกอบด้วย กรดกำมะถันเจือจาง เป็นน้ำยาเคมี และแผ่นโลหะบวกกับแผ่นโลหะลบ ภายในแบตเตอรี่จะถูกแบ่งเป็นช่อง ๆ ตามจำนวนแรงเคลื่อนของแบตเตอรี่

ในแต่ละช่องจะมีส่วนประกอบต่าง ๆ แะอยู่ในน้ำยาเคมี ดังนี้

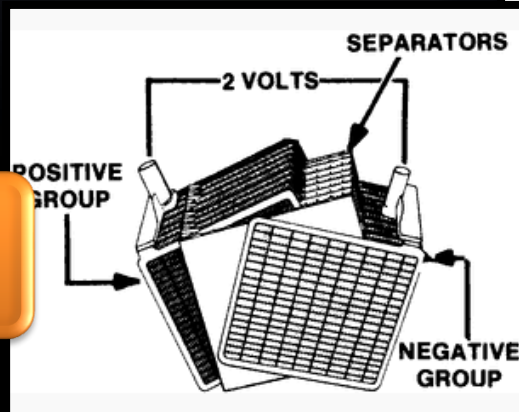
1. แผ่นธาตุ

2. แผ่นกั้น

3. เซลล์

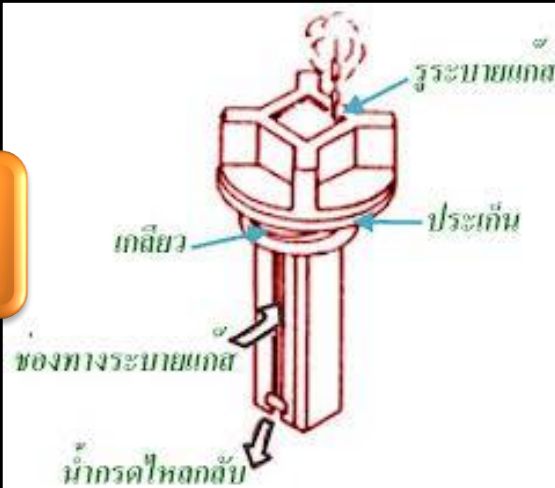
4. สะพานไฟ

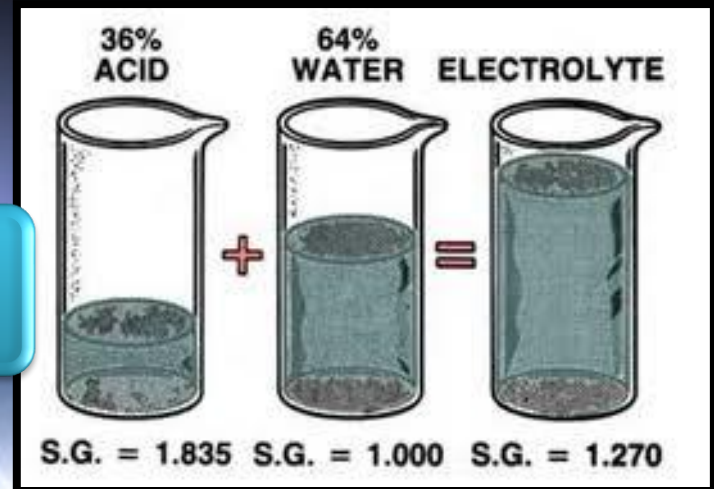
5. ขั้วแบตเตอรี่

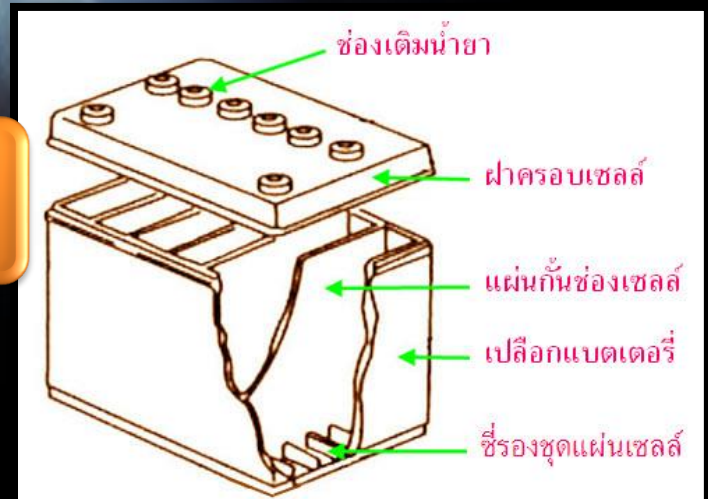
6. ฝาจุก

7. น้ำกรด หรือ น้ำยาอิเล็กโทรไลต์

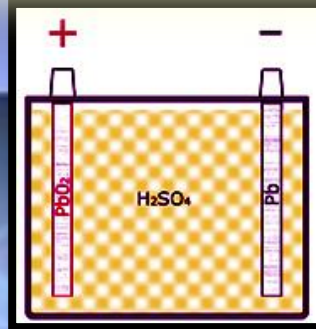
8. เปลือกแบตเตอรี่

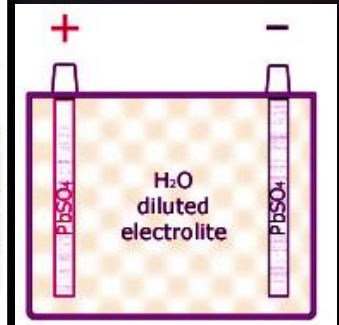
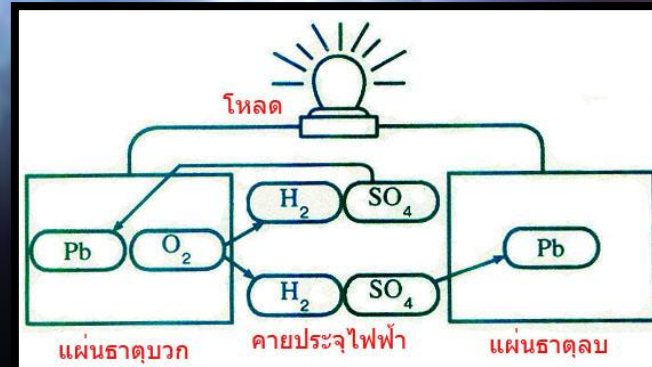

3.3 ปฏิกิริยาเคมีภายในแบตเตอรี่

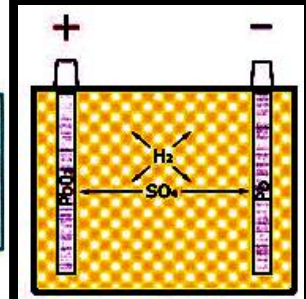
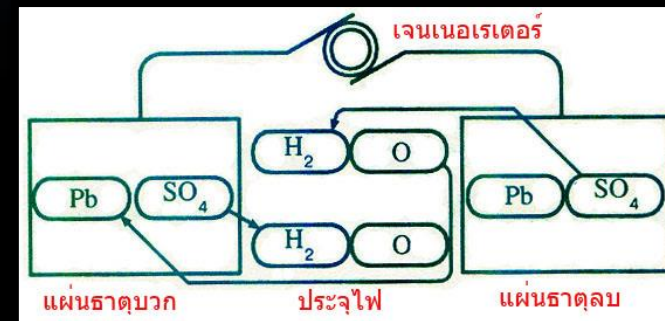
เมื่อมีประจุไฟเต็ม

เมื่อมีการจ่ายไฟ

เมื่อประจุไฟ

3.4 อัตราการจ่ายไฟ

หรือความจุของแบตเตอรี่

อัตราการจ่ายไฟของแบตเตอรี่ คือ ความสามารถ
ในการจ่ายกระแสไฟได้ในระยะเวลาที่กำหนด โดย

จะบอกอัตราการจ่ายกระแส
ไฟของแบตเตอรี่ต่อชั่วโมง
หรือ แอมแปร์ - ชั่วโมง

3.5 การตรวจวัดความถ่วง จำเพาะของน้ำยา

ความถ่วงจำเพาะของน้ำยา สามารถวัดด้วยไฮโดรมิเตอร์ เพื่อ
ดูสภาพความจุของแบตเตอรี่ โดยใช้ท่ออย่างจุ่มลงในช่องเติมน้ำยา
ของแบตเตอรี่ แล้วบีบลูกยางดูน้ำยาเข้ามาในหลอดแก้ว ในปริมาณ
เพียงพอที่จะทำให้ลูกลอยภายในหลอดแก้วลอยได้อย่างอิสระ อ่าน
ค่าจากสเกลของลูกลอย
แล้วเทียบจากรางเพื่อ
ดูสภาพความจุ

ค่าของ ถ.พ. ที่อ่านได้	สภาพการประจุไฟของแบตเตอรี่ (%)	
1.260 – 1.280	100 %	มีไฟเต็ม
1.230 – 1.250	75 %	มีไฟ $\frac{3}{4}$
1.200 – 1.220	50 %	มีไฟ $\frac{1}{2}$
1.170 – 1.190	25 %	มีไฟ $\frac{1}{4}$
1.160 – และต่ำกว่านี้	–	ไม่มีไฟ

3.6 การประจุไฟแบตเตอรี่

การประจุอย่างรวดเร็ว

คือ การประจุไฟเพื่อใช้อย่างรวดเร็วในช่วงระยะเวลาอันสั้นใช้เวลาประจุไม่เกิน 1 ชั่วโมง ด้วยเครื่องประจุไฟที่เรียกว่า เครื่องประจุไฟเร็ว

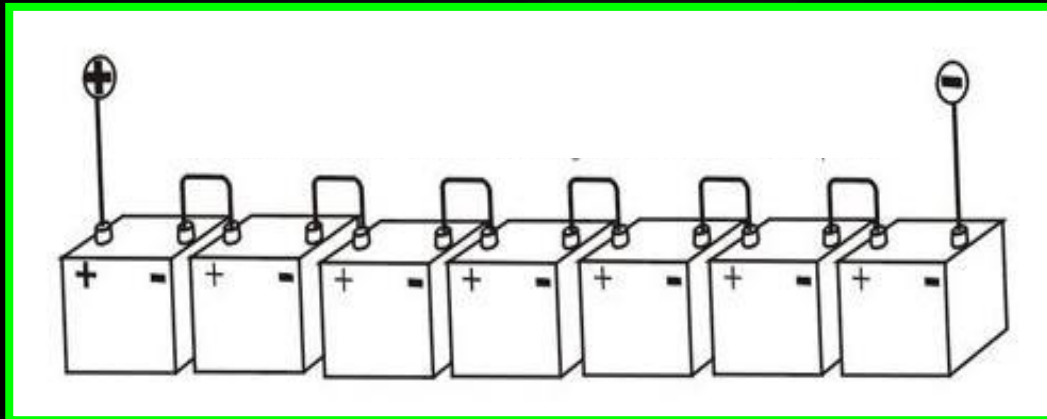

3.6 การประจุไฟฟ้าแบบเตอร์

การประจุอย่างช้า

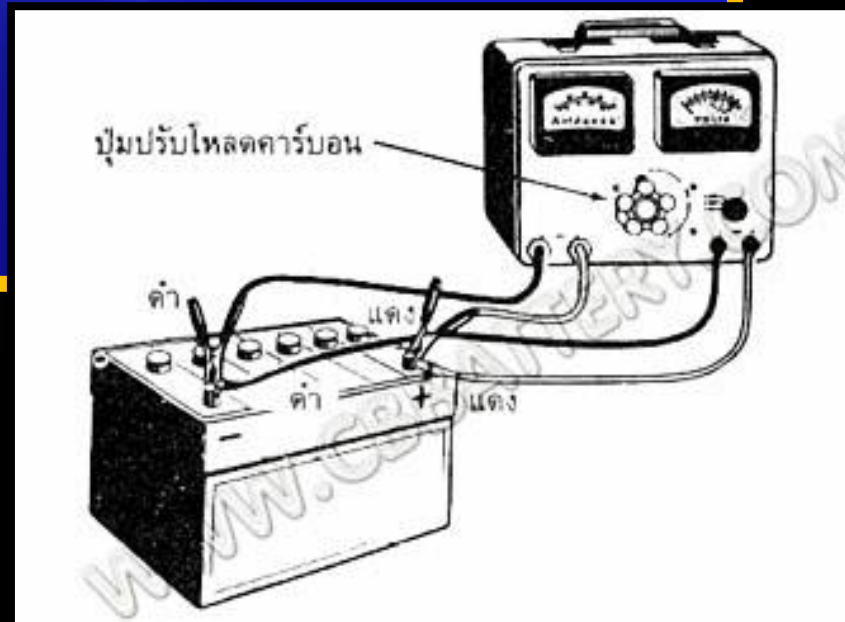
คือ การประจุไฟที่ไม่ต้องการความเร่งด่วน
ในการใช้งานหรือ ประจุตามปกติ ใช้เวลาประมาณ
6-8 ชั่วโมง โดยทั่วไปมักจะประจุครั้งละหลายลูก

3.7 การทดสอบความจุหรือ การจ่ายประจุกระแสสูง

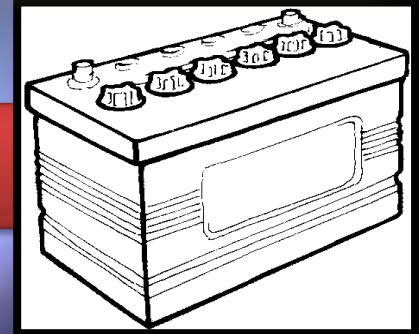
เมื่อใช้งานไปนาน ๆ สภาพของแผ่นธาตุมีประสิทธิภาพลดลง จึงต้องทำการทดสอบความจุ เพื่อวิเคราะห์สภาพของแบตเตอรี่ที่แน่นอน ด้วยเครื่องทดสอบประจุ ซึ่งประกอบด้วยโวลต์มิเตอร์ แอมมิเตอร์ และคาร์บอนโพลีริโอสตาร์ทปรับค่าความต้านทานได้

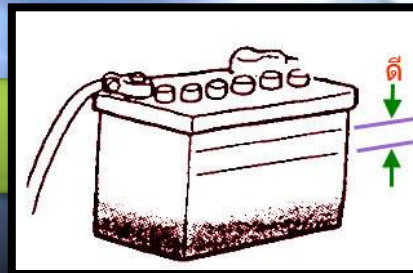

3.8 การบำรุงรักษาแบตเตอรี่

1. ตรวจสอบสภาพภายนอกของแบตเตอรี่

2. ตรวจสอบระดับน้ำกรด

3. ทำความสะอาดแบตเตอรี่

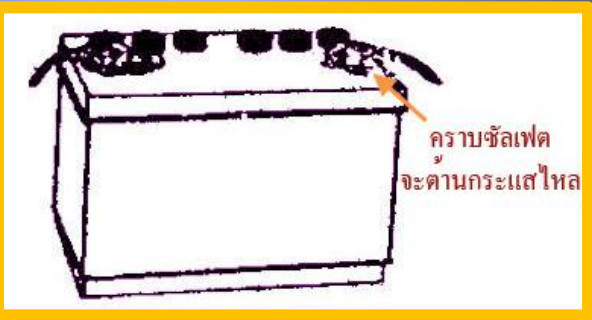
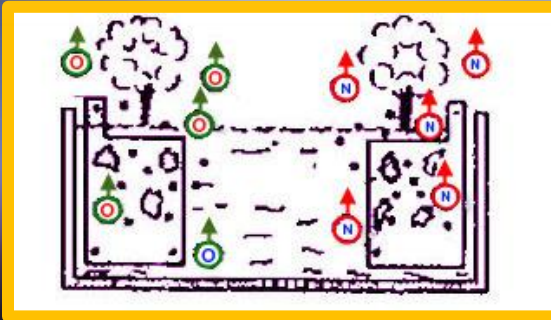

4. ทำความสะอาดคราบซัลเฟต

3.9 การแก้ไขข้อขัดข้อง ที่เกิดกับแบตเตอรี่

- ### สาเหตุ
- 1. คราบซัลเฟตเกาะที่ขั้ว
  - 2. ความถ่วงจำเพาะต่ำ
  - 3. แรงเคลื่อนของแบตเตอรี่ต่ำ
  - 4. ต้องเติมน้ำกลั่นบ่อยและแบตเตอรี่ร้อนจัด

- ### การแก้ไข
- 1. ลดกระแสไฟประจุ
  - 2. ทำการประจุไฟใหม่
  - 3. ทำการประจุไฟใหม่ หากยังต่ำอยู่ให้เปลี่ยนแบตเตอรี่ใหม่
  - 4. ลดกระแสประจุไฟ ให้อยู่ในค่าที่กำหนด